

Рекомендації Ради щодо підкupu та офіційно підтриманих експортних кредитів

Неофіційний переклад

**Правові
інструменти ОЕСР**

Ця робота опублікована під відповідальністю Генерального секретаря ОЕСР. Думки та аргументи, висловлені тут, не обов'язково відображають офіційну позицію країн-членів ОЕСР.

Цей документ, а також будь-які дані та карти, що містяться в ньому, не впливають на статус або суверенітет над будь-якою територією, на розмежування міжнародних кордонів і меж або на назву будь-якої території, міста чи району.

Цей документ надається безкоштовно. Його можна відтворювати та поширювати безкоштовно без необхідності отримання додаткових дозволів, за умови, що він не змінюється. Його не можна продавати.

Цей переклад підготовлений Центром Перекладу Алеско виключно з інформаційною метою, і ОЕСР не може гарантувати його точність. Єдиними офіційними версіями є англійська та французька, доступні на вебсайті ОЕСР <https://legalinstruments.oecd.org>.

РАДА

ПРИЙМАЮЧИ ДО УВАГИ Статтю 5b) Конвенції Організації економічного співробітництва і розвитку від 14 грудня 1960 р.;

ПРИЙМАЮЧИ ДО УВАГИ Настанови ОЕСР для багатонаціональних підприємств [C(76)99/FINAL, зі змінами] (надалі - «Настанови для MNE») (а саме - Глава VII про боротьбу з підкупом, спонуканням і вимаганням хабара), Конвенцію з боротьби з підкупом посадових осіб іноземних держав під час здійснення міжнародних ділових операцій (надалі - «Конвенція з боротьби з підкупом»), Рекомендацій щодо подальшої боротьби з підкупом посадових осіб іноземних держав під час здійснення міжнародних ділових операцій [C(2009)159/REV1/FINAL, зі змінами] (надалі - «Рекомендації 2009 р.») (включаючи Додаток II: Рекомендовані норми щодо внутрішнього контролю, етичних норм і дотримання вимог, які є невід'ємною частиною Рекомендацій 2009 р.), Рекомендації Ради щодо державних закупівель [C(2015)2] і Рекомендації Ради для учасників співробітництва в сфері розвитку щодо управління ризиками, пов'язаними із корупцією [C(2016)156];

ВИЗНАЮЧИ, що Конвенція з боротьби з підкупом і Конвенція ООН проти корупції (UNCAC) є документами, які взаємно доповнюють один одного, і що ратифікація і впровадження UNCAC доповнює всеосяжний підхід до боротьби з підкупом під час здійснення міжнародних ділових операцій;

ЗАЗНАЧАЮЧИ, що ці Рекомендації побудовані на досвіді Дотримувачів стосовно впровадження Рекомендацій Ради щодо підкупу та офіційно підтриманих експортних кредитів 2006 р. [C(2006)163], які заміщаються цими Рекомендаціями, а також Заява про дії щодо підкупу та офіційно підтриманих експортних кредитів 2006 р.;

ВРАХОВУЮЧИ, що боротьба з підкупом під час здійснення міжнародних ділових операцій є пріоритетною проблемою, що продемонстровано зазначення важливості боротьби з корупцією на міжнародних майданчиках, включаючи G20 і Робоча група з експортних кредитів і кредитних гарантій є належним майданчиком для забезпечення впровадження інструментарію боротьби із хабарництвом ОЕСР у зв'язку з міжнародними діловими операціями, що отримують вигоду від офіційної кредитної підтримки;

ЗАЗНАЧАЮЧИ, що впровадження цих Рекомендацій Членами і їх дотримання сторонами, що не є членами (надалі - «Дотримувачі») жодним чином не знижує відповідальності експортера та інших сторін в операціях, яким надається офіційна підтримка: (i) за дотримання усіх належних законів і норм, включаючи закони і норми про боротьбу з підкупом під час здійснення міжнародних ділових операцій, або (ii) за надання належного опису операції, на яку запрошується підтримка, включаючи всі відповідні платежі;

Щодо пропозиції Робочої групи з експортних кредитів і кредитних гарантій:

I. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб Дотримувачі вжили належних заходів для зупинення підкупу під час здійснення

міжнародних ділових операцій, які отримують вигоду від офіційної підтримки експортних кредитів, відповідно до Конвенції з боротьби з підкупом, UNCAC, правової системи кожного Дотримувача, а також природи експортного кредиту, не порушуючи прав будь-яких осіб, які не відповідають за підкуп.

II. **ПОГОДЖУЄТЬСЯ**, що ці Рекомендації застосовуються до операцій, які отримують вигоду від всіх типів офіційно

підтриманих експортних кредитів, в той же час визнаючи, що не до всіх експортних кредитів можна однаково застосовувати Рекомендації. Наприклад, у випадках короткострокових страхових полісів на експортні кредити на суму повного обороту, з багатьма покупцями і на акредитиви, Дотримувачам слід застосовувати ці Рекомендації виходячи з полісу, а не з операції.

III. **ПОГОДЖУЄТЬСЯ**, що для цілей цих Рекомендацій:

- Термін «еквівалентні заходи» включає, наприклад, врегулювання пов'язаних із підкупом порушень з використанням угод про відкладене звинувачення (DPA) або угоди про відмову від переслідування (NPA), а також включаючи такі, що впливають з офіційного визнання або добровільного повідомлення там, де існують такі засоби. Умови будь-яких еквівалентних заходів, узгоджених з відповідним органом правового захисту, можуть прийматись до уваги Дотримувачем під час розгляду подальших дій.
- «Фінансові установи з багатосторонньою участю» - це Африканський банк розвитку, Азіатський банк розвитку, Європейський банк реконструкції і розвитку, Міжамериканський банк розвитку і Група Світового банку.
- Термін «відповідні сторони» може відноситись до заявника, покупця, позичальника, а також до будь-якої сторони, з якою Дотримувач має або збирається вступати в контрактні відносини. В цьому контексті «сторона, з якою Дотримувач має або збирається вступати в контрактні відносини» відноситься до будь-якої сторони за операцію з використанням експортного кредиту, з якою Експортна кредитна агенція (ECA) має або збирається вступати в контрактні відносини, які витікають з письмового контракту або подібної зобов'язуючої заяви, в якій міститься взаємне підтвердження Дотримувачем і стороною вступити в кредитні, гарантійні та(або) страхові відносини, за виключенням перестрахування, спільного фінансування або партнерства із зустрічними гарантіями.

Загальні заходи із зупинення підкупу

IV. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб кожен Дотримувач:

1. Інформував експортерів, а за необхідності - інші відповідні сторони про правові наслідки підкупу під час здійснення міжнародних ділових операцій відповідно до його правової системи, включаючи національне законодавство про заборону підкупу місцевих посадових осіб і посадових осіб іноземних держав, а за потреби - національне законодавство про заборону підкупу у приватному секторі.

2. Заохочувати експортерів, а за необхідності - інші відповідні сторони, розробляти, впроваджувати і документувати належні системи управлінського контролю, які запобігають підкупу і дозволяють його виявляти.
3. Підвищувати рівень обізнаності про те, що сторони, задіяні в міжнародних ділових операціях, повинні також дотримуватись відповідного законодавства і норм про заборону підкупу в країні або в межах юрисдикції, де вони ведуть справи.
4. Заохочувати відповідальну ділову поведінку серед сторін, які приймають участь в заявках на надання офіційної кредитної підтримки.
5. Розробляти, застосовувати і документувати належні системи управлінського контролю в межах своєї системи експортного кредитування, які були б спрямовані на зупинення підкупу під час здійснення міжнародних ділових операцій, і які б забезпечувались наданням належного навчання персоналу, наявністю механізмів повідомлення і порядку внутрішнього аудиту.
6. Розробляти і впроваджувати політику і порядок відповідно до національного законодавства відносно розкриття правоохоронним органам інформації, розкриття обґрунтованих звинувачень або доказів про те, що надання експортного контракту було пов'язано з підкупом, якщо така політика і порядок ще не були впроваджені.

Скринінг

V. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб Дотримувачі проводили скринінг і перевірку на відповідність всіх заявок на отримання офіційної кредитної підтримки відповідно до цих Рекомендацій з метою виявлення, які заявки повинні пройти посилену перевірку на відповідність з урахуванням ризиків підкупу. Для цього Дотримувачі повинні:

1. Починати скринінг в рамках оцінки ризику якомога раніше.
2. Вимагати, щоб за необхідності сторони, пов'язані з заявою, надали всю необхідну для проведення скринінгу інформацію, а також - якщо потрібно - пройшли подальшу посилену перевірку на відповідність.
3. Вимагати від експортерів, а за потреби - від інших відповідних сторін, надання заяви, що під час здійснення операції ані вони, ані будь-яка фізична або юридична особа, яка діє від їхнього імені у зв'язку з операцією, наприклад агенти, не були і не будуть приймати участь в підкупі:
 - a) Для експортерів та відповідних сторін, які ведуть справи в країні Дотримувача або в межах його юрисдикції, така заява повинна включати питання підкупу місцевих посадових осіб і посадових осіб іноземних держав, і якщо це заборонено законодавством Дотримувача - підкуп в приватному секторі.
 - b) Для всіх інших відповідних сторін така заява повинна включати питання підкупу місцевих посадових осіб і посадових осіб іноземних держав.
4. Вимагати від експортерів, а за потреби - від інших відповідних сторін, повідомити, чи вони або будь-яка фізична або юридична особа, які діють від їхнього імені у зв'язку з операцією, наприклад агенти:
 - i. на скільки їм відомо, на даний час звинувачуються будь-яким судом, формально знаходяться під

слідством з боку державного звинувачення за порушення законодавства з боротьби з підкупом у будь-якій країні; та(або)

- ii. протягом п'яти років до подання заявки були засуджені будь-яким судом за порушення законодавства з боротьби з підкупом у будь-якій країні, підпадали під еквівалентні заходи, або були визнані оприлюдненим судовим рішенням учасниками підкупу.
- 5. Перевіряти або вимагати заяви від експортерів, а за потреби - від інших відповідних сторін, а також будь-яких фізичних і юридичних осіб, які діють від їхнього імені у зв'язку з операцією, наприклад агентів, про те, що вони не входять до оприлюднених чорних списків одної з Фінансових установ з багатосторонньою участю (MFI).
 - 6. Вимагати від експортерів, а за потреби - від інших відповідних сторін, заявити, що сплачені або узгоджені до сплати комісійні або гонорари будь-якій фізичній або юридичній особі, які діють від їхнього імені у зв'язку з операцією, наприклад агенти, були або будуть сплачуватись тільки за законні послуги.
 - 7. За запитом вимагати розкриття: (i) особи будь-якої фізичної або юридичної особи, наприклад агентів, які діють від імені експортера, а також за необхідності - інших відповідних сторін у зв'язку з операцією; (ii) сум і призначення сплачених або узгоджених до сплати комісійних або гонорарів таким особам; (iii) країну або юрисдикцію, в якій було сплачено або узгоджено сплачення комісійних і гонорарів.

Коли це потрібно для конкретної операції із залученням експортного кредиту, заяви, необхідні у відповідності згідно з цим пунктом Рекомендацій, можуть бути отримані через сторони, задіяні в операції, коли у зв'язку з природою експортного кредиту ЕСА не має контрактних відносин з експортером або відповідною стороною.

Посилена перевірка на відповідність

VI. РЕКОМЕНДУЄ, щоб Дотримувачі:

- 1. Оцінювали інформацію, надану в формі заявки, заяви, надані відповідно до пункту V цих Рекомендацій, а також будь-які перевірки на відповідність, проведені з використанням такої інформації та(або) заяв з огляду на необхідність проведення посиленої перевірки операції або задіяної в операції сторони на відповідність, якщо, наприклад, існує підвищений ризик підкупу, у Дотримувача є причини вважати, що в рамках операції міг відбутися підкуп, Дотримувачу потрібна додаткова інформація для того, щоб розвіяти підозри в підкупі та ін.
- 2. Приймали рішення щодо до конкретних заходів з посиленої перевірки на відповідність, яких треба вжити, наприклад:
 - a) Якщо одну із задіяних в операції сторін було засуджено за порушення законодавства про боротьбу з підкупом, або вона підпадала під еквівалентні заходи, або її було визнано оприлюдненим судовим рішенням учасником підкупу протягом п'яти років до подання заявки, треба перевірити, що така сторона вжила, виконала і задокументувала належні коригувальні і запобіжні заходи, такі як (за потреби) заміна осіб, які були задіяні в підкупі, впровадження належних систем контролю управління для боротьби з підкупом, згода на проведення аудиту, оприлюднення результатів таких періодичних аудитів, та ін.
 - b) Перевірка і зауваження, чи входять додаткові сторони, задіяні в операції, до оприлюднених

чорних списків одної з MFI.

- с) Коли вимогу на отримання такої інформації вже було подано під час проведення скринінгу і перевірки на відповідність, за запитом вимагати розкриття: (i) особи будь-якої фізичної або юридичної особи, наприклад агентів, які діють від імені експортера, а також за необхідності - інших відповідних сторін у зв'язку з операцією; (ii) сум і призначення сплачених або узгоджених до сплати комісійних або гонорарів таким особам; (iii) країну або юрисдикцію, в якій було сплачено або узгоджено сплатення комісійних і гонорарів.
- д) Перевіряти, чи рівень сплачуваних або узгоджених до сплати комісійних і гонорарів, призначення таких комісійних і гонорарів, а також розташування таких платежів, є відповідними і надаються тільки за законні послуги.
- е) Розширити перевірку на відповідність на інші задіяні в операції сторони, наприклад, включаючи спільні підприємства, партнерів по консорціуму, а також запит інформації про бенефіціарів і фінансовий стан будь-якої зі сторін операції.
- ф) Приймати до уваги будь-які оприлюднені заяви або звіти Національного контактного центру (NCP) Дотримувача після завершення будь-якого етапу згідно порядку за Настановами для MNE.

Оцінка і рішення

VII. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб Дотримувачі оцінювали інформацію, отриману під час скринінгу, перевірки на відповідність та(або) посиленої перевірки на відповідність операції або задіяної в операції сторони і приймати рішення, чи запрошувати додаткову інформацію, відмовити в офіційній підтримці або надати офіційну підтримку. У зв'язку з цим Дотримувачі повинні:

1. Невідкладно проінформувати свої правоохоронні органи, якщо перед наданням офіційно підтриманого експортного кредиту їм стало відомо про обґрунтовані звинувачення або докази того, що під час надання або виконання експортного контракту відбувся підкуп.
2. Відмовити в наданні офіційно підтриманого експортного кредиту, якщо скринінг, перевірка на відповідність та(або) посилена перевірка на відповідність дійшли висновку, що під час операції відбувся підкуп та(або) якщо заяви, які потрібно надати відповідно до пункту V цих Рекомендацій, не було надано.
3. Якщо повинна надаватись підтримка, вирішити, чи потрібні будь-які умови, які необхідно виконати до або після отримання офіційного зобов'язання на надання підтримки, наприклад, включаючи:
 - a) гарантії у відповідній документації, що Дотримувачу повідомлять про будь-які значні зміни в змісті заяв, наданих відповідно до пункту V цих Рекомендацій;
 - b) гарантії у відповідній документації, що експортери і за необхідності - інші відповідні сторони, а також будь-яка фізична або юридична особа, яка діє від їхнього імені у зв'язку з операцією, наприклад агенти, дотримались і будуть дотримуватись усіх відповідних законів і норм про заборону підкупу у країні або юрисдикції, в якій вони ведуть справи; і

- с) право на проведення аудиту або перегляду систем контролю управління такої сторони, на підтримку якої виконується операція, включаючи відповідні платежі та ін.

Кінцеві зобов'язання

VIII. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб після надання офіційної кредитної підтримки Дотримувачі за необхідності вжили наступних заходів:

1. Невідкладно проінформувати свої правоохоронні органи, якщо їм стало відомо про обґрунтовані звинувачення або докази того, що під час надання або виконання експортного контракту відбувся підкуп.
2. Вжити належних заходів відповідно до їхнього законодавства і без ураження прав сторін, не відповідальних за підкуп, наприклад, проведення посиленої перевірки на відповідність, відмова у виплаті, гарантія від збитків або повернення наданих сум, якщо одну із сторін операції було засуджено за порушення законодавства про підкуп під час проведення операції, піддано еквівалентним заходам або було визнано оприлюдненим судовим рішенням учасником підкупу.
3. Провести подальшу перевірку на відповідність, якщо їм стане відомо або з'являться підстави для того, щоб вважати, що при здійсненні операції відбувся підкуп (наприклад, публікації в пресі з посиланням на надійне джерело, інформація, надана сторонами, задіяними в операції, інформація від сумнівних громадян та ін.).

Повідомлення і контроль

IX. **РЕКОМЕНДУЄ**, щоб Дотримувачі:

1. Публікували заяви національних ЕСА про підкуп або інші пов'язані програмні заяви або принципи, які відносяться до впровадження цих Рекомендацій.
2. Контролювали і через деякий час проводили оцінку досвіду з втілення цих Рекомендацій на національному рівні, а також ділилися досвідом і позитивними практичними досягненнями з іншими Дотримувачами.
3. На національному рівні продовжували посилювати і поліпшувати процедури для зупинення і боротьби з підкупом під час здійснення міжнародних ділових операцій, а також заохочували свої ЕСА виділяти належні ресурси на ці цілі.
4. Повідомляти ECG ретроспективну інформацію про будь-які операції, в яких під час ухвалення або здійснення експортного контракту відбувся підкуп, що призвело до засудження за порушення законодавства про заборону підкупу або інших еквівалентних заходів, застосованих до однієї зі сторін, задіяних в операції, або коли згідно з оприлюдненим судовим рішенням одну з цих сторін було визнано учасником підкупу, включаючи відповідну сторону і дії, виконані Дотримувачем відповідно до його національного законодавства або у зв'язку з появою такої інформації.
5. Збудувати масив даних щодо досвіду застосування цих Рекомендацій шляхом регулярного звітування і обміну інформацією про вжиті Дотримувачами заходи з як з боротьби з підкупом посадових осіб іноземних держав, так і з підкупом в приватному секторі, під час здійснення міжнародних ділових операцій, які отримують вигоду від офіційно підтриманих експортних

кредитів, з метою поліпшення загальної практики, розробки вказівок і заохочення загального впровадження цих Рекомендацій.

X. **ЗАПРОШУЄ** Генерального Секретаря розповсюдити ці Рекомендації.

XI. **ЗАПРОШУЄ** Дотримувачів розповсюдити ці Рекомендації на всіх рівнях Уряду.

XII. **ЗАПРОШУЄ** сторони, які не дотримуються цих рекомендацій, приймати їх до уваги і дотримуватись їх, за умови перегляду Робочою групою з експортних кредитів і кредитних гарантій.

XIII. **НАДАЄ ІНСТРУКЦІЇ** Робочій групі з експортних кредитів і кредитних гарантій:

1. Залучивши відповідних зацікавлених сторін, включаючи Робочу групу з боротьби з хабарництвом під час здійснення міжнародних ділових операцій, виступити у якості форуму для обміну інформацією про міжнародні заходи з боротьби з підкупом і про те, як в національних системах офіційного експортного кредитування приймається до уваги Конвенція з боротьби з підкупом і Рекомендації 2009 р.;
2. Контролювати міжнародні заходи з боротьби з підкупом і нові тенденції, які можуть вплинути на міжнародні ділові операції, що отримують вигоду від офіційно підтриманих експортних кредитів;
3. Зіставляти і перетворювати інформацію від обміну, а також включати її в побудування масиву даних досвіду практичного застосування цих Рекомендацій з метою розгляду подальших кроків для зупинення і боротьби з підкупом посадових осіб іноземних держав і місцевих посадових осіб, а також підкупом в приватному секторі під час здійснення міжнародних ділових операцій, що отримують вигоду від офіційно підтриманих експортних кредитів; і
4. Контролювати впровадження цих Рекомендацій і звітувати про це перед Радою не пізніше ніж п'ять років після їхнього прийняття, а після цього - на регулярній основі, особливо з метою перегляду їхньої актуальності й застосовності, а також визначення того, чи потребують вони змін з оглядом на досвід, отриманий її Дотримувачами.